

ประสบการณ์การเผชิญปัญหาของผู้ดูแลในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน
Coping Experience of Caregivers Who Provide Care for Stroke Patients at Home

นันทพร ศรีนัม
Nantaporn Srinim

เลขหมู่ RC388.5 นพ๓ 2545
Bib Key 222654

วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Master of Nursing Science Thesis in Adult Nursing
Prince of Songkla University
2545

ชื่อวิทยานิพนธ์ ประสบการณ์การเผชิญปัญหาของผู้ดูแลในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน
ผู้เขียน นางสาวนันทพร ศรีน้อม
สาขาวิชา การพยาบาลผู้ใหญ่
ปีการศึกษา 2544

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรยายและอภิปรายประสบการณ์การเผชิญปัญหาของผู้ดูแลในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ดูแลที่ให้การดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน จำนวน 10 ราย คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การจดบันทึกและการบันทึกเสียง ตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2542 ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2543 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ตามขั้นตอนของโคไลซี ผลสรุปของการวิจัยมีดังนี้

ปัญหาและผลกระทบต่อผู้ดูแลในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน ตามการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูลใน 8 ลักษณะ คือ 1) มีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการดูแลผู้ป่วย 2) การผิดเคืองทางด้านการเงินและมีหนี้สิน 3) ความขัดแย้งกับบุคคลภายในครอบครัวหรือญาติพี่น้อง 4) เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ดูแลกับผู้ป่วย 5) ภาวะสุขภาพทรุดโทรม 6) ความสัมพันธ์กับเพื่อนและสังคมลดลง 7) ไม่สะดวกในการเดินทางมาโรงพยาบาล และ 8) มีการเปลี่ยนแปลงในบทบาทหรือมีความขัดแย้งในบทบาท สำหรับวิธีการเผชิญปัญหาที่ผู้ดูแลใช้มี 4 วิธีคือ 1) การทำใจ 2) การผสมผสานการรักษา 3) ดูแลสุขภาพของผู้ดูแลให้แข็งแรง และ 4) ปรับเปลี่ยนแบบแผนในการดำเนินชีวิต ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเผชิญปัญหามี 5 ปัจจัยคือ 1) ปัจจัยด้านผู้ดูแลซึ่งประกอบด้วย ความรู้และทักษะในการดูแล ความหวัง บุคลิกหรือลักษณะนิสัยของผู้ดูแล ภาวะสุขภาพของผู้ดูแล รวมทั้งความผูกพันและคุณธรรมประจำใจของผู้ดูแล 2) ปัจจัยด้านผู้ป่วยซึ่งประกอบด้วย ภาวะสุขภาพด้านร่างกาย ความเชื่อในการรับรู้/สติปัญญา และการถดถอยด้านอารมณ์ 3) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมสังคม และความเชื่อ ซึ่งประกอบด้วย คิดว่าการดูแลเป็นการทดแทนบุญคุณ ความช่วยเหลือเอื้ออาทรจากบุคคลในครอบครัวและสังคมรอบข้าง และเชื่อว่าการดูแลเป็นการชดใช้กรรม 4) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และ 5) ปัจจัยด้านระบบบริการสุขภาพสำหรับความต้องการของผู้ดูแลในขณะดูแลผู้ป่วยที่บ้าน สรุปได้ 4 ลักษณะดังนี้ 1) ต้องการ

ความช่วยเหลือด้านบริการสุขภาพ 2) ต้องการความช่วยเหลือจากพี่ๆ น้องๆ 3) ต้องการให้ช่วยเหลือเรื่องอุปกรณ์ของคนพิการและการรักษา และ 4) ต้องการให้ช่วยเหลือด้านอาชีพ การงาน แก่ผู้ป่วย

ผลการวิจัยทำให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับปัญหาและการเผชิญปัญหาของผู้ดูแล ซึ่งสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการส่งเสริมให้ผู้ดูแลสามารถเผชิญปัญหาในขณะที่ให้การดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ข้อเสนอแนะด้านการบริหารการพยาบาล การศึกษา และการวิจัยทางการพยาบาล

Thesis Title Coping Experience of Caregivers Who Provide Care for Stroke
 Patients at Home
Author Miss Nantaporn Srinim
Major Program Adult Nursing
Academic Year 2001

Abstract

The objective of this phenomenological study is to describe the coping experience of stroke caregivers who provide care for stroke patients at home. Ten stroke caregivers were purposively recruited during June 1999 and July 2000. Data were collected using indepth interview, non-participant observation, tape-recording and note - taking. The data were then analysed using Colaizzi's method.

There were eight aspects of problems experienced by the stroke caregivers. These included: (1) inadequacy of knowledge and skills in caring for patients; (2) economical problems and debt; (3) conflicts among family members; (4) conflicts between the patient and the caregivers; (5) personal health deterioration; (6) decrease in social relations; (7) inconvenience of taking the patient to the hospital; (8) role changing or conflict in taking role. The ways stroke caregivers coped with these problems were: (1) adaptation to acceptance; (2) integration of all treatment modalities; (3) promotion of caregiver's health; (4) modification of lifestyle. Factors related to coping mechanisms were: (1) caregiver factors such as knowledge and skills, hope, personality, health, bond with patients, and morality; (2) patient factors such as physical health, cognitive function and regression of mood; (3) cultural factors such as the appreciation of health care providers and patients, support from family members and society and consideration of care as compensation for the sin; (4) economical factors; (5) health service system. Finally, the needs among the caregivers were: (1) support for access to health services; (2) support from family members; (3) supply of treatment and equipment for the handicapped; (4) occupational support for the patients.

The result of this study provided deeper understanding of the problems and coping strategies of stroke caregivers, and this knowledge can be applied to help in the effective home health care for stroke patients and caregivers. It also provides suggestions nursing administration, nursing education and research.